

lp.	Obszar	KOMPETENCJE FINANSOWE MIESZKAŃCÓW POLSKI (niezbędne w danym wieku)	3-5	6-9	10-12	13-17	18-24	25-65	65+
1	I. ZARZĄDZANIE BUDŻETEM	wiem czym jest pieniądz (także wirtualny) i skąd się bierze, bank, bankomat, karta płatnicza	1	1	1	1	1	1	1
2		rozumiem istotę wymiany ekonomicznej	1	1	1	1	1	1	1
3		znam podstawowe funkcje pieniądza (zarabianie, kupowanie, oszczędzanie)	1	1	1	1	1	1	1
4		rozumiem pojęcia: dobroczynność, dzielenie się, pomoc finansowa)		1	1	1	1	1	1
5		potrafię ocenić opłacalność wyborów finansowych			1	1	1	1	1
6		potrafię wykorzystać umiejętności zdobyte w szkole (matematyka) w życiu codziennym			1	1	1	1	1
7		wiem, jak skonstruować budżet			1	1	1	1	1
8		znam podstawowe produkty bankowe (lokaty, polisy, konta inwestycyjne)					1	1	1
9		umiem korzystać z co najmniej jednego pomocnego narzędzia (aplikacji, programu komputerowego), aby planować i kontrolować domowe wydatki.					1	1	
10		umiem racjonalnie planować wydatki, aby nie przekraczać mojego budżetu (nie zaciągać długów).			1	1	1	1	1
11		umiem założyć i obsługiwać konto bankowe przez Internet					1	1	1
12		umiem posługiwać się kartą płatniczą				1	1	1	1
13		potrafię wykonać przelew bankowy					1	1	1
14		wiem jak sprawdzić i porównać koszty usług bankowych					1	1	1
15		wiem jak korzystać z bankomatu (wypłata środków)				1	1	1	1
16		używam konta bieżącego i oszczędnościowego, potrafię sprawdzić saldo;				1	1	1	1
17		wiem jak korzystać z debetu na rachunku bieżącym					1	1	1
18		wiem, jak korzystać z karty kredytowej i na czym polega okres bezodsetkowy					1	1	1
19		potrafię optymalizować swoje wydatki - znajdować różne dostępne narzędzia, metody, rozwiązania, które na stałe zmniejszają moje koszty utrzymania (np. inwestycje w rozwiązania zmniejszające zużycie prądu, wody, itd.					1	1	1
20		umiem korzystać z karty do zakupów internetowych				1	1	1	

lp.	Obszar	KOMPETENCJE FINANSOWE MIESZKAŃCÓW POLSKI (niezbędne w danym wieku)	3-5	6-9	10-12	13-17	18-24	25-65	65+
21		potrafię rozliczyć podatki (wiem, co to jest ulga podatkowa, mam podstawową znajomość prawa podatkowego)					1	1	1
22		umiem rozliczyć się z ZUS i US					1	1	1
23		rozróżniam sposób funkcjonowania karty debetowej i kredytowej				1	1	1	1
24		wiem, co jest moim majątkiem (spadek, intercyza, rozwód)					1	1	1
25		umiem zarządzać własnym budżetem w danym okresie			1	1	1	1	1
26	II. OSZCZĘDZAM	rozumiem, co znaczy oszczędzać na konkretny cel	1	1	1	1	1	1	1
27		potrafię kontrolować swoje wydatki, dopasować potrzebę do możliwości (przyjemność odroczone w czasie)	1	1	1	1	1	1	1
28		potrafię ocenić korzyści płynące z regularnego i konsekwentnego oszczędzania				1	1	1	1
29		wiem, jak oszczędzać (minimalizować stałe wydatki, planować rozsądnie zakupy, porównywać ceny produktów i usług itd.)				1	1	1	1
30		znam podstawowe produkty bankowe dla oszczędzających				1	1	1	1
31		potrafię wybrać najkorzystniejszą lokatę (obliczyć oprocentowanie, zawrzeć umowę z bankiem, porównać oferty różnych banków i instytucji finansowych)					1	1	1
32		znam zasady bezpieczeństwa depozytów klientów banków komercyjnych i spółdzielczych oraz SKOK				1	1	1	1
33		umiem założyć lokatę oszczędnościową					1	1	
34		potrafię założyć lokatę przez internet					1	1	
35		posiadam umiejętność podejmowania decyzji konsumenckich na podstawowym poziomie (w oparciu o cechy produktu)			1	1	1	1	1
36	OŻYCZAM	przewiduję konsekwencje finansowe (pożyczanie-oddawanie)	1	1	1	1	1	1	1
37		potrafię efektywnie wykorzystać mechanizmy finansowe jak kredyt, pożyczka, ubezpieczenie					1	1	1
38		wiem, jak rozsądnie pożyczać (rozumiem różnicę pomiędzy pożyczaniem na inwestycję a na konsumpcję, umiem obliczyć, na jaką ratę stać moją rodzinę, umiem porównać koszty pożyczki)					1	1	1

lp.	Obszar	KOMPETENCJE FINANSOWE MIESZKAŃCÓW POLSKI (niezbędne w danym wieku)	3-5	6-9	10-12	13-17	18-24	25-65	65+
39	III. P	umiem porównać oferty pożyczek i obliczyć całkowity koszt pożyczki					1	1	1
40		wiem, czym różni się kredyt od pożyczki					1	1	1
41		potrafię ocenić ofertę kredytową					1	1	1
42		orientuję się, jak sprawdzić wiarygodność instytucji finansowych (np. odróżniam bank od parabanku)					1	1	1
43		umiem zawrzeć umowę kredytową (ocenić swoją zdolność kredytową, zawrzeć umowę, obliczyć i ocenić koszt kredytu)					1	1	1
44		zdaję sobie sprawę z ryzyka popadnięcia w długi (spirala zadłużenia)				1	1	1	1
45		wiem kto odpowiada za spłatę zadłużenia szczególnie w przypadku kredytu hipotecznego, poręczeń/żyrantów, dziedziczenia/spadku					1	1	1
46	IV. INWESTUJĘ	rozumiem, czym jest koszt alternatywny (koszt utraconych korzyści)				1	1	1	1
47		wiem, że można pomnażać swój dochód				1	1	1	1
48		orientuję się w ofercie banków i instytucji finansowych odnośnie form inwestowania (lokaty, obligacje, akcje, fundusze inwestycyjne)					1	1	1
49		potrafię ocenić produkty inwestycyjne, odszukać informacje niezbędne do korzystania z różnych form inwestowania					1	1	1
50		znam zasady funkcjonowania giełdy					1	1	1
51		wiem co to jest dywersyfikacja (zróżnicowanie sposobów inwestowania) i reinwestowanie (inwestowanie zysku)					1	1	1
52		potrafię inwestować posiadany majątek						1	1
53	rozumiem pojęcie pomnażania kapitału, przedsiębiorczości					1	1	1	
54	V. OCENIANIE	rozumiem na czym polega usługa ubezpieczeniowa i jaką funkcję pełnią ubezpieczenia				1	1	1	1
55		rozdzielam podstawowe pojęcia związane z ubezpieczeniami (polisa, OWU)					1	1	1
56		potrafię wybrać najkorzystniejszą dla mnie polisę (dom, samochód, podróż, zdrowie, życie);					1	1	1

lp.	Obszar	KOMPETENCJE FINANSOWE MIESZKAŃCÓW POLSKI (niezbędne w danym wieku)	3-5	6-9	10-12	13-17	18-24	25-65	65+
57	V. UBEZPI	znam zasady ubezpieczenia społecznego (ZUS, 3 filary, oferty komercyjne);					1	1	1
58		potrafię skorzystać z praw klienta firmy ubezpieczeniowej					1	1	1
59		rozumiem, na czym polega ubezpieczenie kredytu					1	1	1
60		rozumiem na czym polega odwrócona hipoteka, dożywotnia renta i znam regulacje ustawowe ich dotyczące						1	1
61	VI. BEZPIECZNIE W ŚWIECIE FINANSÓW	mam świadomość konieczności zadbania o bezpieczeństwo finansowe mojego gospodarstwa domowego (stabilność przychodów, dodatkowe przychody)					1	1	1
62		wiem, czym są podatki i wydatki publiczne (np. szpital)			1	1	1	1	1
63		posiadam umiejętność odróżnienia reklamy od rzeczywistości	1	1	1	1	1	1	1
64		wiem o istnieniu oszustów finansowych i piramid finansowych (ryzyko nieadekwatne do korzyści)				1	1	1	1
65		wiem, co to jest umowa, kontrakt, zobowiązanie				1	1	1	1
66		wiem, że cena zależy od jakości i ilości produktów/usług	1	1	1	1	1	1	1
67		posiadam umiejętność krytycznej oceny produktów finansowych					1	1	1
68		rozumiem działanie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego						1	1
69		wiem, jak reagować na sytuacje finansowe niezgodne z prawem					1	1	1
70		znam zasady ochrony danych osobowych (np. dokumenty osobiste, nr dowodu osobistego...)				1	1	1	1
71		orientuję się w potencjalnych zagrożeniach jak kradzież i wyłudzenia pieniędzy, np. kradzież pieniędzy przy wypłacie z bankomatu, kradzież hasła do konta czy PIN-u do karty					1	1	1
72		potrafię określić kiedy zadłużenie jest przedawnione, jakie działania przerywają bieg przedawnienia, umiem skutecznie podjąć działania aby dług został uznany za przedawniony					1	1	1
73		wiem na czym polega upadłość konsumencka, jaki jest jej cel i kto może z niej skorzystać, potrafię prawidłowo przygotować wniosek do sądu o upadłość						1	1
74		wiem, na czym polega rola banku centralnego					1	1	1
75		potrafię sprawdzić autentyczność banknotu, znam zabezpieczenia polskich banknotów				1	1	1	1

lp.	Obszar	KOMPETENCJE FINANSOWE MIESZKAŃCÓW POLSKI (niezbędne w danym wieku)	3-5	6-9	10-12	13-17	18-24	25-65	65+
76		wiem, jak porównywać ceny walut i najkorzystniej wymieniać złotego					1	1	1
77		znam prawa konsumenta, wiem jak działają instytucje ochrony tych praw (Rzecznik Praw Konsumenta, Rzecznik Finansowy, Arbiter Bankowy)					1	1	1
78		potrafię skorzystać z przysługujących mi jako konsumentowi praw dla kupujących w sieci oraz poza lokalem przedsiębiorstwa					1	1	1